

CUPRINS

6. STRATEGIA JUDEȚULUI	6-3
6.1. Rezumat	6-3
6.1.1. Conținut.....	6-3
6.2. Generalități	6-4
6.2.1. Obiective naționale	6-4
6.2.2. Perioade de tranziție	6-4
6.2.2.1 Alimentarea cu apă	6-5
6.2.2.2 Colectarea și Tratarea apelor reziduale.....	6-5
6.2.3. Obiective la nivel de județ și timp de realizare	6-6
6.2.3.1 Nivelul actual al serviciilor în județul Mureș	6-6
6.2.3.2 Servicii de alimentare apă la nivel județean	6-7
6.2.3.3 Servicii ape uzate la nivel de județ.....	6-10
6.3. Mod de Abordare.....	6-13
6.3.1. Unitate Funcțională: Rețea - Tratare	6-13
6.3.2. Timp de implementare	6-15
6.3.2.1 Alimentarea cu apă	6-15
6.3.2.2 Depozitarea și Tratarea Apelor Uzate.....	6-17
6.3.3. Costul investițional și operațional	6-19
6.3.3.1 Alimentarea cu apă	6-20
6.3.3.2 Canalizarea și Tratarea Apelor Uzate.....	6-20
6.3.4. Concluzii	6-20

CUPRINS – TABELE ȘI SCHITE

Tabel Nr. 6-1 – Accesul populației la facilitățile de salubritate	6-7
Tabel Nr. 6-2 – Accesul populației la rețeaua publică de alimentare cu apă	6-7
Tabel Nr. 6-3 – Accesul Populației la rețeaua publică de alimentare cu apă	6-7
Tabel Nr. 6-4 – Ratele privind conectare la sistemele de apă în localitățile urbane	6-8
Tabel Nr. 6-5 – Ratele de conectare la sistemele de apă în localitățile rurale.....	6-8
Tabel Nr. 6-6 – Accesul Populației la sistemul public de canalizare	6-11
Tabel Nr. 6-7 – Accesul Populației la Facilitățile de Canalizare – urban și rural.....	6-11
Tabel Nr. 6-8 – Ratele de conectare la rețeaua de ape uzate în localitățile urbane	6-11
Tabel Nr. 6-9 – Ratele de conectare la rețeaua de ape uzate în localitățile rurale	6-11
Tabel Nr. 6-10 – Eficiența sistemelor existente de ape uzate	6-12

Schita Nr. 6-1 - "Aspectul Tratării apelor"	6-13
Schita Nr. 6-2 - "Aspectul Rețelilor de apă"	6-14
Schita Nr. 6-3 - Etapizarea Alimetării cu Apă	6-17

Schita Nr. 6-4 - Etapizarea Canalizării și Tratării Apelor Uzate	6-19
Schita Nr. 6-5 - Acoperire parțială (70%) Sisteme de alimentare cu apă până în 2015	6-20

6. STRATEGIA JUDEȚULUI

6.1. REZUMAT

Strategia pe județ este reprezentată de “harta drumurilor” pentru realizarea scopurilor propuse. Obiectivul principal este corelarea, într-un mod cât mai eficient, cu obiectivele pentru îndeplinirea eficientă a parametrilor din reglementările de mediu în vigoare.

Există trei condiții de bază în ceea ce privește modul de formulare a strategiei de județ:

- Obiectivele naționale specificate în cel mai recent Program Sectorial Operațional (POS)
- Timpul de realizare pentru a se realiza concordanța cu scopurile la nivel național, așa cum s-a agreat în Tratatul de Aderare și țintele specifice fiecărui județ.
- Analiză privind opțiunile pentru sectoarele apă și ape uzate, așa cum sunt au fost prezentate mai înainte, respectiv în capitolul 5.

Regionalizarea care reprezintă un mijloc de implementare eficientă a strategiei de județ nu este inclusă în această secțiune. Referința se face în capitolul 2.6 și activitățile în curs de derulare, conform Programului de Îmbunătățire Financiară și Operațională.

Obiectivele naționale referitoare la sectorul apă și salubritate publică au fost prezentate pe larg în Programul Sectorial Operațional de Mediu (POS Mediu).

“Programul Sectorial Operațional de Mediu (POS Mediu) contribuie la implementarea celei de-a treia prioritate a Dezvoltării Naționale NDP 2007-2013 Protecție și Îmbunătățire a Calității Mediului, luând în considerație necesitățile sociale, economice și de mediu în România, astfel încât să se obțină cel mai bun impact asupra mediului și să se stimuleze dezvoltarea economică. În perspectivă internațională, acestea se bazează pe Strategia U.E. pentru Dezvoltare Durabilă și al șaselea Program de Acțiune asupra Mediului al U. E.”

POS a identificat *Axa 1 de prioritate* “Extinderea și modernizarea sistemelor de apă și ape uzate”, care ținând seama de îmbunătățirea calității și accesului la infrastructura de apă și ape uzate și a formulat următoarele obiective:

- Prevederea serviciilor adecvate de apă – canal și la tarife accesibile;
- Prevederea pentru toate aglomerările a apei potabile de calitate;
- Îmbunătățirea calității cursurilor de apă;
- Îmbunătățirea nivelului managementului namolului de la stațiile de epurare;
- Crearea unor structuri de management al serviciilor de apă noi și eficiente

6.1.1. Conținut

Acest capitol este împărțit în două secțiuni. Se analizează în primul rând indicatorii relevanți macro și micro socio-economici și cele mai recente tendințe de evoluție a acestora, la nivel național, regional și județean și prezintă prognoze referitoare la dezvoltarea viitoare a populației, veniturile pe gospodărie (familii) și activitatea economică în județul Mureș, între 2006 și 2037. Aceste previziuni servesc ca bază de determinare ulterioară a investițiilor pe termen lung în sectorul de apă în acest județ și a posibilității de

contribuției a consumatorilor casnici, din cartierele de locuințe, celor industriali și instituționali, fiind prezentați în capitolele 8 și 9.

În al doilea rând, se prezintă creșterea cererii de apă pentru viitor, debitele de ape uzate și descărcările preconizate pentru diferite localități din județul Mureș. Valorile rezultate vor constitui baza de dimensionare a facilităților de apă și ape uzate necesare a fi instalate pentru acoperirea necesităților, până în anul 2037.

Evaluări și rezultate pentru ambele sectoare, respectiv alimentarea cu apă și cel de ape uzate sunt prezentate în capitolul de față și anexele corespunzătoare.

6.2. GENERALITĂȚI

Strategia de județ se deplasează între principalele condiții descrise în capitolul de față:

- Obiective naționale, așa cum sunt exprimate în SOP.
- Timpul de realizare și perioadele de tranziție agreeate între România și Comunitatea Europeană, precum și scopurile specifice județului.
- Analiza opțională cu privire la sectoarele de apă și ape uzate, prezentată în capitolul 5.

6.2.1. Obiective naționale

România s-a angajat să-și îmbunătățească standardele privind alimentarea cu apă și sistemele de salubritate la nivel național. Consultantul a identificat obiective importante, relevante în sectorul de apă: a) îmbunătățirea accesului la infrastructura de apă, prin asigurarea alimentării cu apă și a serviciilor pentru ape uzate în conformitate cu practicile și politicile U.E., în cele mai multe zone urbane până în 2015 și în mediul rural până cel mai târziu în 2018.

În Axa 1 de Priorități "Extinderea și modernizarea sistemelor de apă și ape uzate" MMDD a identificat beneficiul către populație a serviciilor de apă și ape uzate (și alte aspecte importante ca servicii de îmbunătățire a condițiilor de mediu și reducerea riscurilor naturale de mediu) ca cele mai relevante criterii de apreciere a eficienței acestora. Se realizează astfel legătura cu cerințele de dezvoltare a nivelului serviciilor în concordanță cu nivelul populației (numărul de locuitori) sau echivalent, în cazul apelor reziduale.

Așa cum se specifică în documentele POS Mediu, MMDD stabilește următoarele obiective:

- Furnizarea serviciilor corespunzătoare de apă și canalizare, la tarife acceptabile pentru populația din aglomerațiile urbane cu mai mult de 2.000 locuitori;
- Asigurarea calității corespunzătoare a apei potabile în toate aglomerațiile urbane;
- Îmbunătățirea purificării cursurilor de apă;
- Îmbunătățirea managementului stațiilor de tratare și evacuare a apelor reziduale (SE).

Cadrul legal pentru începerea și desfășurarea acestor activități va fi descris ulterior. Se referă la reglementările legislative ale U.E. și stabilește perioadele prezentate în continuare.

6.2.2. Perioade de tranziție

Termenii de Referință menționează că Planul General la nivel de județ va fi elaborat de către Consultant pentru o perioadă cuprinsă între 2007– 2037, atât pentru serviciile în sectorul de apă, cât și pentru cel de

ape uzate. Obiectivul Planului General este identificarea și prioritizarea nevoilor de investiții, în scopul realizării unei corelări depline cu Directivele U.E. Toate reglementările importante și directivele, inclusiv cele ale legislației românești sunt prezentate pe scurt în Anexa A.3.

Ținta perioadelor de tranziție este optimizarea situațiilor instituționale și financiare, pe măsură ce transformările principale au loc în sectoarele de apă și salubritate. Sunt necesare perioade lungi comparative pentru a se putea realiza o imagine completă, populația având un rol important și activ în proiecția mediului și a resurselor naturale.

6.2.2.1 Alimentarea cu apă

Directiva Consiliului 98/83/EC din 3 noiembrie 1998 referitoare la calitatea apei destinate consumului uman (OJ L 330, 5.12.1998, p. 32) a fost modificată prin:

- 32003 R 1882: Reglementarea (EC) Nr 1882/2003 a Parlamentului european și Consiliului din 29.9.2003 (OJ L 284, 31.10.2003, p. 1).

Prin derogare de la articolele 5(2) și 8, și de la Anexa I, Partea B și Partea C la Directiva 98/83/EC, valorile stabilite pentru parametrii respectiv nu se vor aplica în totalitate pentru România, în condițiile menționate mai jos:

- Până la 31 decembrie 2010 pentru procesele de oxidare în aglomerările cu mai puțin de 10.000 locuitori;
- Până la 31 decembrie 2010 pentru procesele de oxidare și turbiditate în aglomerările cu populații între 10.000 și 100.000 locuitori;
- Până la 31 decembrie 2010 pentru procesele de oxidare, amoniu, aluminiu, pesticide, fier și mangan în aglomerările cu peste 100.000 locuitori;
- Până la 31 decembrie 2015 pentru amoniu, nitrați, turbiditate, aluminiu, fier, plumb, cadmiu și pesticide în aglomerări cu mai puțin de 10.000 locuitori;
- Până la 31 decembrie 2015 pentru amoniu, nitrați, aluminiu, fier, plumb, cadmiu, pesticide și mangan în aglomerări cu populații între 10.000 și 100.000 locuitori.

România va asigura corelarea cu cerințele Directivei și în concordanță cu scopurile intermediare stabilite în două etape pentru localitățile care până la 31 decembrie 2006 au atins o anumită cotă a standardelor sau care vor atinge standarde mai înalte până la sfârșitul lui 2010.

6.2.2.2 Colectarea și Tratarea apelor reziduale

Conform cu Directiva Consiliului 91/271/EEC din 21 mai 1991 referitoare la tratarea apelor reziduale urbane (OJ L 135, 30.5.1991, p. 40), modificată prin 32003 R 1882: Reglementarea (EC) Nr 1882/2003 a Parlamentului European și of the European Parliament și a Consiliului din 29.9.2003 (OJ L 284, 31.10.2003, p. 1) și prin derogare de la Articolul 3 al Directivei 91/271/EEC, cerințele pentru sistemele de colectare a apelor reziduale urbane nu se vor aplica în totalitate în România până la 31 decembrie 2018, în concordanță cu scopurile intermediare amintite mai jos:

- Până la 31 decembrie 2013, în conformitate cu Articolul 3 al Directivei se vor realiza în aglomerări cu populații peste 10.000;

România va asigura creșterea graduală a previziunilor din Articolul 3 privind sistemele de colectare, în conformitate cu ratele minime echivalente privind populația:

- 61% până la 31 decembrie 2010,
- 69% până la 31 decembrie 2013,
- 80% până la 31 decembrie 2015.

Directiva Consiliului 91/271/EEC din 21 mai 1991 referitoare la tratarea apelor reziduale (OJ L 135, 30.5.1991, p. 40), modificată prin:

- 32003 R 1882: Reglementarea (EC) Nr 1882/2003 a Parlamentului European și Consiliului din 29.9.2003 (OJ L 284, 31.10.2003, p. 1).

Prin derogare de la Articolele 4 și 5 (2) ale Directivei 91/271/EEC, cerințele privind sistemele de tratare a apelor reziduale urbane nu se vor aplica în totalitate în România până la data de 31 decembrie 2018, în concordanță cu scopurile intermediare menționate mai jos:

- Până la data de 31 decembrie 2015, corespunzător Articolului 5(2) din Directivă, se vor realiza în aglomerări cu populații peste 10 000 locuitori.

România va asigura o creștere graduală a previziunilor din Articolele 4 și 5(2) referitoare la tratarea apelor reziduale, în conformitate cu ratele minime ale populației:

- 51% până la 31 decembrie 2010,
- 61% până la 31 decembrie 2013,
- 77% până la 31 decembrie 2015.

Astfel de obiective s-au stabilit și dezvoltat pentru România, la nivel național. În ciuda diferențelor mari legate de structurile pe județe, nu s-au făcut distincții. De aceea, discuția privind aceste aspecte se referă strict la cerințele privind conexiunea între aceste rate și sistemele de canalizare (80% în 2015). Acest lucru pare a fi rezonabil, în sensul evitării netratării apelor reziduale colectate ce urmează a fi deversate.

REZULTATE

Obiectivele amintite mai sus vor conduce la o succesiune de activități, conform listei de mai jos. Această ordine trebuie să fie corelată în timp și să corespundă specificului de "mediu" din județul Mureș, așa cum se va vedea mai târziu în acest capitol. Rezultatele sunt, în principal, următoarele:

- Construcția/modernizarea surselor de apă destinate extracției de apă potabilă;
- Construcția/reabilitarea stațiilor de tratare a apelor reziduale;
- Extinderea/reabilitarea rețelelor de apă și canalizare;
- Construcția/îmbunătățirea tehnică a stațiilor de tratare a apelor reziduale;
- Construcția/reabilitarea facilităților de tratare a reziduurilor;
- Contorizare, echipamente de laborator, echipamente pentru detectare pierderi de apă, etc.
- Previziuni privind întărirea instituțională și asistența tehnică pentru îmbunătățirea managementului și introducerea principiilor operaționale moderne.

6.2.3. Obiective la nivel de județ și timp de realizare

6.2.3.1 Nivelul actual al serviciilor în județul Mureș

În general, există diferențe privind accesul la apa potabilă și salubritate, în cadrul localităților din județul Mureș, nivelul actual al serviciilor privind furnizarea apei potabile și canalizărilor fiind însă mic.

Factorii amintiți mai sus afectează în mod serios calitatea sistemelor de alimentare cu apă și a serviciilor privind apele reziduale, în zonele respective.

În urma unei comparații privind accesul populației județului Mureș la serviciile de salubritate față de alte județe analizate, prin măsura TA ISPA 2005/RO/16/P/PA/001-03 și nivelul mediu constatat în România, rezultă că nivelul serviciilor în județul Mureș este foarte scăzut. Îmbunătățirile sunt în special necesare în localitățile cu populații între 2.000 până la 10.000 locuitori. Amîndouă sectoarele, servicii de apă și salubritate au nevoie de îmbunătățiri semnificative. Se pot distinge trei categorii:

Tabel Nr. 6-1 – Accesul populației la facilitățile de salubritate

		Județul Mureș	România
1	Populație beneficiind de amîndouă serviciile, alimentarea cu apă și canalizare	41%	73%
2	Populație cu acces la rețeaua publică de alimentare cu apă, însă fără acces la sistemul de canalizare	9%	46%
3	Populație care nu beneficiază de acces la rețeaua publică de alimentare cu apă și nici la sistemul de canalizare	59%	26%

Sursa: INS, 2004

Urmatoarele secțiuni descriu în detaliu situația prezentă la nivelul județului.

Așa cum s-a menționat mai devreme în Capitolul 4 nu au fost stabilite obiective specifice la nivelul județului. Din acest motiv obiectivele naționale vor fi luate în considerare în cele ce urmează.

6.2.3.2 Servicii de alimentare apă la nivel județean

Procentul de conectare la sistemul de alimentare cu apă, la nivel de județ, este scăzut în comparație cu media pe țară, așa cum se poate observa în Tabelul 6-1. Figura 6-1 prezintă accesul populației la utilitățile publice și se referă la mărimea comunității (domeniul de acoperire pentru servicii de calitate bună se asociază unor comunități mari). Ținând cont de acest aspect, nu este o surpriză faptul că o rată ridicată de conectare se întâlnește la comunitățile mari, deși, aproape două treimi din populație nu au acces simultan la cele două categorii de servicii. Situația generală a serviciilor se agravează pentru ambele tipuri de servicii, în cazul comunităților cu mai puțin de 10.000 locuitori. Nu este neobișnuit pentru populația rurală să depindă în mod direct de fântânile tradiționale (cele mai multe din ele având o adâncime superficială și valori ridicate în conținut de fier și mangan).

Populația județului Mureș care trăiește în comunități cu mai puțin de 10.000 locuitori ar trebui în viitor să beneficieze de programe prin care să se îmbunătățească aceste servicii, să crească standardele acestora, așa cum se poate observa în acest capitol. Se poate constata opțiunea pentru legătura cu una din companiile care operează la nivel regional.

Accesul populației județului Mureș la serviciile de apă în comparație cu nivelul mediu național releva un nivel scăzut dar având potențial de îmbunătățire, după cum se observa în tabelul de mai jos. Toate datele sunt conforme recensământului 2002.

Tabel Nr. 6-2 – Accesul populației la rețeaua publică de alimentare cu apă

	Județul Mureș	România
Populație care beneficiază de alimentarea cu apă ¹	59%	68%

Sursa pentru județul Mureș: Recensământul 2002

Situația este defalcată pe zone urbane și rurale, după cum urmează:

Tabel Nr. 6-3 – Accesul populației la rețeaua publică de alimentare cu apă

	Județul Mureș	România
Populație care beneficiază de alimentare apă – urban	99.13%	87.6%
Populație care beneficiază de alimentare apă – rural	20%	15.1%

Sursa pentru județul Mureș: Recensământul 2002

Notă: valorile prezentate mai sus se bazează pe Recensământ 2002, după care un număr important de proiecte privind alimentarea cu apă și proiecte referitoare la ape uzate au fost implementate. În

¹ Sursă pt. coloana România: "Plan de Implementare privind Directiva Consiliu 91/271/EEC ref. tratare ape uzate urbane, modificată prin Directiva 98/15/EC", septembrie 2004. Valorile prezentate se bazează pe rezultatele Census 2002.

consecință, valorile reale vor fi azi mai ridicate. Pentru detalii, puteți consulta capitolul 5, unde este descrisă situația pentru punctele de plecare pentru analiza privind opțiunile.

Cifrele de mai jos se referă la accesul populației la serviciile privind alimentare de la rețeaua publică de apă. Este evident că distribuția accesului populației la serviciile privind alimentarea cu apă depinde de mărimea localității.

Ratele de conectare în localitățile urbane din județul Mureș sunt prezentate în tabelul de mai jos:

Tabel Nr. 6-4 – Ratele privind conectare la sistemele de apă în localitățile urbane

Localitatea	Rata de conectare la sistemele de apă
Tg. Mures (Mun.)	90%
Reghin (Mun.)	93%
Sighisoara (Mun.)	98%
Tarnaveni (Mun.)	91%
Ludus (oraș)	83%
Sovata (oraș)	100%
Iernut (oraș)	87%
Sangeorgiu de Padure (oraș)	59%
Sarmasu (oraș)	54%
Miercurea Nirajului (oraș)	0%
Ungheni (oraș)	61%
Total Urban	99.13%

Extras din zonele rurale este prezentat mai jos:

Tabel Nr. 6-5 – Ratele de conectare la sistemele de apă în localitățile rurale

Localitate		Rata de conectare la sistemele de apă
Albesti	Albesti	69.72%
	Boiu	34.87%
	Topa	67.78%
Alunis	Alunis	55.84%
	Fitcau	24.91%
	Lunca Muresului	35.63%
Apold	Apold	89.23%
	Daia	91.85%
	Saes	83.34%
	Vulcan	89.01%
Band	Band	50%
Brancovenesti	Brancovenesti	100%
	Valenii de Mures	100%
Ceausu de Campie	Ceausu de Campie	71.66%
	Campenita	76.23%
	Voiniceni	68.53%
Chetani	Chetani	23.63%
	Hadareni	17.45%
Craiestii	Craiesti	8,57%
Cristesti	Cristesti	33.20%
	Cucerdea	42.80%
Cucerdea	Cucerdea	42.80%
	Seulia de Mures	52.00%
Danes	Danes	8.95%
Deda	Deda	47.66%
	Bistra Muresului	60.59%
	Filea	86.11%
	Pietris	51.53%

Fantanele	Fantanele	16.76%
Ganesti	Ganesti	76.47%
Ghindari	Ghindari	40.90%
	Chibed	32.60%
	Trei Sate	9.14%
Glodeni	Glodeni	7.97%
Gurghiu	Gurghiu	14.01%
Ibanesti	Ibanesti	35.75%
	Dulcea	81.92%
	Ibanesti-Padure	70.05%
	Parau Mare	96.43%
Ideciu de Jos	Tireu	45.76%
	Ideciu de Jos	60.78%
Ideciu de Sus	Ideciu de Sus	50.26%
	Lunca	Lunca
Lunca Bradului	Lunca Bradului	27.57%
Mihesu de Campie	Mihesu de Campie	11.17%
Pogaceaua	Pogaceaua	65.85
Raciu	Raciu	100%
	Coasta Mare	100%
	Nima Raciiului	100%
	Sanmartinu de Campie	100%
	Ulies	100%
Rusii-Munti	Rusii-Munti	100%
	Maioresti	100%
	Morareni	94.86%
	Sebes	83.92%
Sancraiu de Mures	Sancraiu de Mures	56.52%
	Nazna	97.96%
Sangeorgiu de Mures	Sangeorgiu de Mures	55.00%
Sanpetru de Campie	Sanpetru de Campie	45.83%
	Tusinu	35.15%
Santana de Mures	Santana de Mures	54.02%
	Bardesti	81.65%
	Chinari	51.72%
	Curteni	44.93%
Saulia	Saulia	26.15%
Sincai	Sincai	47.41%
	Lechincioara	37.45%
	Pusta	41.99%
Solovastru	Solovastru	34.82%
	Jabenita	68.46%
Suseni	Suseni	25.88%
	Luieriu	46.31%
Taureni	Taureni	57.05%
Valea Larga	Valea Larga	39.72%
Vatava	Vatava	100%
	Dumbrava	100%
	Rapa de Jos	100%
Voivodeni	Voivodeni	77.33%
Zau de Campie	Zau de Campie	19.63%

Total Rural	20%
-------------	-----

6.2.3.3 Servicii ape uzate la nivel de județ

Observațiile făcute pentru sectorul de alimentare apă sunt valabile și pentru sectorul ape uzate. Aceasta situație nu este specifică doar în cazul localităților rurale, dacă vorbim de sistemele de canalizare. Sunt structuri simple dispuse pe facilități simple care de abia corespund unor standarde. Nu există responsabilitate pentru baza naturală a subsolului și protecția pânzei freactice, facilitățile locale servesc doar nevoilor de bază.

Ca în alte țări, rețeaua de canalizare se realizează în general în șantierele din județul Mureș. Absența facilităților de drenare nu constituie o problemă, atât timp cât se respectă standardele privind subsolul, inclusiv protecția bazinului de apă atât cât este necesar. Nevoia de canalizare este, prin urmare, o problemă de densitate, valoarea limită a acestei fiind în general de aproximativ 150 locuitori/hectar. Mai jos decât această valoare, o canalizare centralizată se justifică doar dacă prevalează alte motive.

Rata de conectare la serviciile de canalizare este mai mică decât media calculată pe țară. Dacă se face o comparație privind nivelul de salubritate (canalizare) cu alte județe, în legătură cu această măsură (ISPA 2005/RO/16/P/PA/001-03), se constată că situația județului Mureș demonstrează că mai este loc destul pentru îmbunătățiri.

Utilizarea facilităților privind drenajul este obișnuită și, inițial, toate rețelele de colectare au fost destinate a fi conectate la stațiile de tratare a apelor reziduale, acestea nefiind operaționale, iar în unele cazuri nu au fost operaționale la un nivel satisfăcător. Facilitățile locale privind canalizarea se pot găsi și în localități mai mari, ce au un caracter predominant semi-rural și o densitate "structurală" mică. Facilitățile locale de tratare care au fost inspectate au în general un singur compartiment cu un radier permeabil.

Populațiile care sunt conectate la rețeaua de alimentare cu apă fără a beneficia de o canalizare adecvată, sunt expuse la riscuri mari privind sănătatea. Zonele studiate echipate cu rețele publice de canalizare prezintă de asemenea un risc privind sănătatea. Eficiența sistemelor existente de ape uzate din diferite localități este prezentată în tabelul de mai jos. Harta de risc a fost elaborată prin suprapunerea rețelei de alimentare cu apă și cu cea de canalizare. Procentajul se referă la populația afectată.

O preocupare specială rezultă din situația așezărilor cu 2.000 locuitori, deoarece vor fi obligați să respecte cerințele U.E. până cel mai târziu în 2018. Strategia respectivă pentru corelarea cu aceste cerințe se va discuta mai târziu în acest capitol.

Unele din marile comune ale județului Mureș au un sistem de colectare a apelor reziduale, inclusiv de tratare a acestora, deși facilitățile existente sunt, cel mai adesea în stare proastă, iar stațiile de tratare a apei, de obicei, nu sunt corespunzătoare nici cerințelor actuale și, cu atât mai mult, viitoarelor cerințe privind tratarea apelor reziduale. Oricum, zonele rurale respective sunt doar în parte acoperite de serviciile de canalizare.

Nu există responsabilitate pentru baza naturală a subsolului și protecția pânzei freactice, facilitățile locale servesc doar nevoilor de bază.

S-au văzut doar în cazuri excepționale proiecte pentru unele fose septice (bazine).

Comparând accesul populației județului Mureș la serviciile publice pentru ape uzate cu media pe țară, rezultă că nivelul serviciilor în județul Mureș este scăzut și lasă loc unei cote ridicate de îmbunătățire, așa cum se poate vedea în tabelul prezentat în continuare:

Tabel Nr. 6-6 – Accesul Populației la sistemul public de canalizare

	Județul Mureș	România
Populație care beneficiază de sistemul public de canalizare	42%	52%

Situația defalcată pe zone urbane și rurale este următoarea:

Tabel Nr. 6-7 – Accesul Populației la Facilitățile de Canalizare – urban și rural

	Județul Mureș	România
Populație care beneficiază de sistemul public de canalizare – urban	41.83%	85.6%
Populație care beneficiază de sistemul public de canalizare – rural	2.63%	12.9%

Diferența între rata serviciilor în zonele urbane și rurale este extrem de mare și semnificativă față de media pe țară. Înființarea serviciilor pentru aglomerări (de ex.: în cazul localităților mici din vecinătatea marilor orașe va conduce la reducerea acestora diferențe). Una dintre sarcinile acestui proiect constă în reducerea acestor diferențe.

Ratele de conectare a localităților urbane din județul Mureș sunt menționate în tabelul de mai jos:

Tabel Nr. 6-8 – Ratele de conectare la rețeaua de ape uzate în localitățile urbane

Localitatea	Rata de conectare la rețeaua de ape uzate
Tg. Mures (Mun.)	86%
Reghin (Mun.)	70%
Sighisoara (oraș)	86%
Tarnaveni (oraș)	70%
Ludus (oraș)	62%
Sovata (oraș)	81%
Iernut (oraș)	70%
Sangeorgiu de Mures (oraș)	32%
Sarmașu (oraș)	8%
Miercurea Nirajului (oraș)	12%
Total Urban	41.83%

Tabelul corespunzător pentru zonele rurale este prezentat în continuare:

Tabel Nr. 6-9 – Ratele de conectare la rețeaua de ape uzate în localitățile rurale

Localitatea		Rata de conectare la rețeaua de ape uzate
Cristesti	Cristesti	14%
Fantanele	Fantanele	18%
Glodeni	Glodeni	8%
Gurghiu	Gurghiu	14%
Lunca Bradului	Lunca Bradului	14%
Raciu	Raciu	8%
Sancraiu de Mures	Sancraiu de Mures	27%
Sangeorgiu de Mures	Sangeorgiu de Mures	51%
Santana de Mures	Santana de Mures	16%
	Bardesti	18%
	Chinari	5%
	Curteni	16%
Saulia	Saulia	3%
Voivodeni	Voivodeni	2%
Total Rural		2,63%

Eficiența sistemelor existente de ape uzate în diferite localități este prezentată în tabelul de mai jos. Facilitățile de tratare a apelor uzate există în localitățile de mai jos, însă au un nivel scăzut al eficienței sau chiar lipsă.

Tabel Nr. 6-10 – Eficiența sistemelor existente de ape uzate

Orașul	Eficiență	Emisar
Tg. Mures (Mun.)	Tratare secundară	Mures
Reghin (Mun.)	Tratare secundară	Mures
Sighisoara (Town)	Tratare secundară	Tarnava
Tarnaveni (Town)	Tratare secundară	Tarnava
Sovata (Town)	Tratare secundară	Tarnava
Iernut (Town)	Tratare secundară	Mures
Ludus (Town)	Fara tratament	-
Miercurea Nirajului	Fara tratament	-
Sarmasu	Fara tratament	-
Sangeorgiu de Padure	Fara tratament	-

Opțiuni

O importanță aparte este dată de întrebarea referitoare la modul de îmbunătățire a serviciilor de apă și canalizare.

Dificultățile rezultate din particularitățile geografice (poziția localităților, împărțirea în mai multe sisteme independente de ape curgătoare) ridică o serie de întrebări:

Cum se pot implementa serviciile de apă și canalizare la un standard specific și costuri eficiente ? Soluții centralizate și descentralizate.

Se relizează obiectivele privind ratele de conectare la rețelele de ape uzate doar prin includerea localităților cu peste 2.000 de locuitori. În unele cazuri și în anumite județe ca au în mod preponderent caracter rural, localitățile mici trebuie luate în considerare pentru drenarea și tratarea apelor uzate și corelarea la anumite valori.

Cum trebuie considerate criteriile care nu sunt în legătură directă cu investițiile, de ex.: aspectele de salubritate, sănătate, dar care constituie probleme de mediu ? O matrice a criteriilor va asigura suportul de selecție a celor mai potrivite opțiuni (referiri la priorități, mai târziu, în acest capitol).

Opțiuni diferite au fost analizate pe larg în capitolul 5. Rezumând, se poate concluziona:

a) Pentru Alimentarea cu Apă: Aglomerări

Analiza opțiunilor conduce înspre soluția unor aglomerări centralizate și a unui număr foarte limitat de decentralizări.

Nivelul tratării apei trebuie să fie îmbunătățit funcție și de calitatea apei brute și de tipul de sursă. În majoritatea cazurilor, sursa va fi menținută și reabilitată.

b) Pentru Canalizarea Apelor Uzate și Tratarea lor

Analizele opțiunii pentru apele uzate tind spre a fi adaptate conform topografiei, cu stații de epurare localizate în aval.

Oricum, calculele de cost comparate luate în considerare sub diverse investiții și costuri de operare și investire au condus la gruparea apelor reziduale, acolo unde localitățile rurale pot fi conectate la o apropiată localitate mare. Rezultatele variate ale opțiunilor analizate în termenii de epurare centralizată sau descentralizată este prezentată în capitolul corespunzător "Opțiuni propuse".

6.3. MOD DE ABORDARE

Strategia include două aspecte importante: calea optimizării prin Soluții Tehnice și Costuri Eficiente și Regionalizarea. Ambele categorii trebuie sincronizate pentru a se realiza în timp obiectivele propuse.

Aglomerările identificate în capitolul 5 constituie cadrul regional în care se regăsesc cerințele Tehnice și Instituționale, cu avantajul că grupările mai mari sunt mai profitabile din punct de vedere investițional, iar operațiunile ce decurg de aici sunt la un nivel profesional ridicat și de durată.

Secțiunea de față evidențiază considerații privind soluții tehnice la costuri eficiente. Referințele privesc trei criterii:

- Disponibilitatea regională a localităților, în sensul aglomerărilor descrise în UWWD (91/271/EEC) și termenilor/definițiilor corespunzătoare (January 2007). Aglomerările sunt descrise în detaliu în capitolul 5.3.
- Opțiunile privind procesul de tratare a apei și apelor uzate, în funcție de diferite cerințe raportate la niveluri crescute ale serviciilor pentru aglomerările respective (referire la capitolul 5.4)
- Dezvoltarea în timp, pe măsura utilizării avantajului perioadelor de tranziție acceptate.

6.3.1. Unitate Funcțională: Rețea - Tratare

Sistemele centralizate constituite din facilitățile de tratare și rețele sunt două caracteristici principale pentru fiecare aglomerare. Beneficiul economic se poate concretiza doar dacă această unitate funcțională principală este sigură, operațională și eficientă.

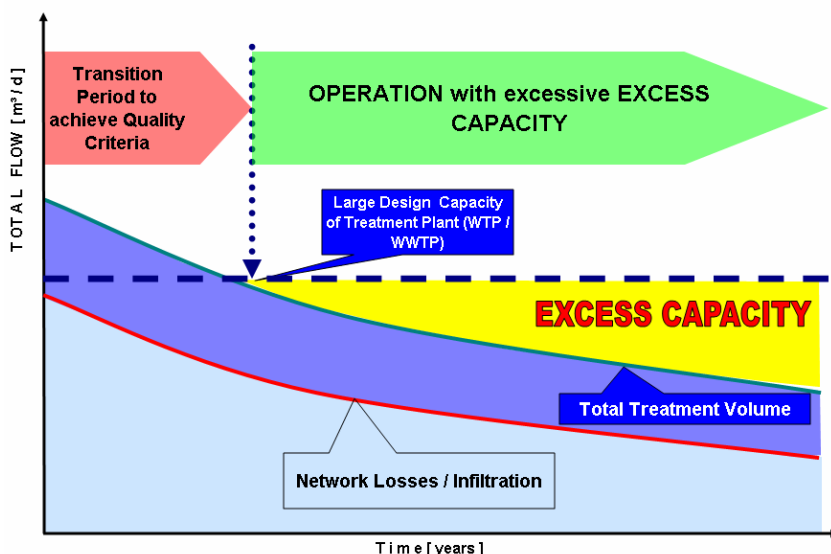
Deoarece mărimea/capacitatea rețelelor și stațiilor depinde în mare măsură de cantitățile de apă tratate și transportate, economii importante se pot realiza prin controlul cantităților, prin aceasta reducându-se costurile investiționale și operaționale.

Se pot identifica două modalități diferite de abordare a problemei:

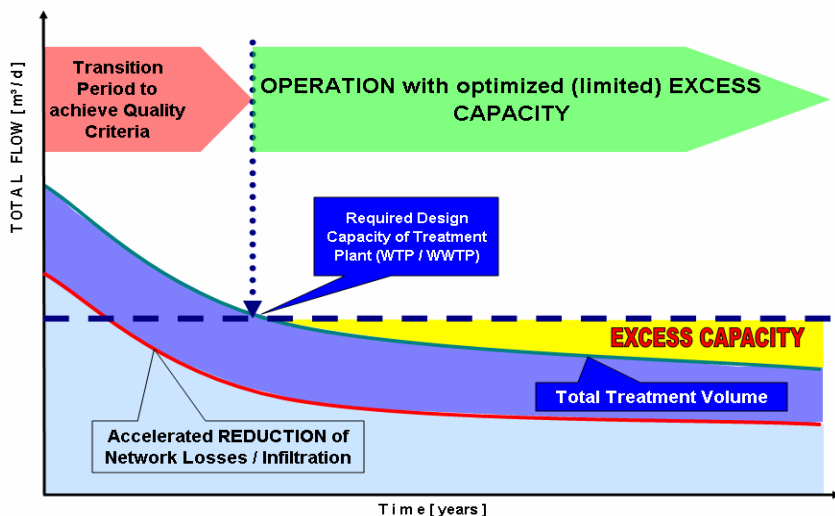
“Aspectul Tratării apelor”: Stațiile de tratare sunt legate de termenii agreeți. Acest lucru înseamnă că acele stații trebuie să corespundă cererilor previzionate, respectiv cantitățile cerute.

“Aspectul Rețelelor de apă”: Cererea scade în România și mărimea/capacitatea stațiilor este guvernată de performanțele rețelelor (de ex.: pierderile pe rețea (în cazul rețelelor de distribuție) și infiltrări (în cazul rețelelor de canalizare)).

Următoarele două schițe ilustrează moduri de abordare diferite pentru realizarea aceluiași obiective.

Schița Nr. 6-1 - “Aspectul Tratării apelor”

Schita Nr. 6-2 - "Aspectul Rețelor de apă"

Consecință a celor două puncte de vedere de mai sus, rezultă următoarele:

- Activitățile pe secțiunea rețelelor și stațiilor trebuie să coincidă cu optimizarea capacităților de tratare a apelor.

Dezvoltarea facilităților de tratare a apelor are sens doar în cazul existenței unor rețele corespunzătoare, care sunt, comparativ, în bune condiții tehnice. Rezultatele bune privind îmbunătățirea rețelelor conduc la optimizarea capacității de tratare (atât pentru stațiile de apă, cât și pentru cele de ape uzate). Rețelele constituie mijloace importante în ce privește investiția, însă adesea acest lucru este ignorat și rezultă erori în aprecierea situației.
- A se aloca efort și timp suficient pentru investigarea și îmbunătățirea rețelelor.

Rețelele sunt, în general, prost documentate. Performanțele și situația lor, cu modificările de debit nu sunt înțelese corect. De aceea, o sunt recomandate documentații profesionale și modelări corespunzătoare. Acest lucru asigură facilitează stabilirea unor măsuri de restructurare și pregătirea unor campanii de reducerea a pierderilor/infiltrațiilor.
- A se profita la maxim de avantajul perioadelor de tranziție.

Acest lucru permite realizarea unor îmbunătățiri necesare, care să optimizeze proiectarea facilităților de tratare a apelor.
- Utilizarea în exces a capacităților de tratare.

Capacitatea în exces pentru facilitățile nou create de tratare a apelor sunt inevitabile, odată cu scăderea cererilor. De aceea, capacitățile trebuie utilizate pentru extinderea serviciilor pentru aglomerări și furnizarea serviciilor îmbunătățite altor părți din județul Mures.

Neglijarea rețelelor sau exploatarea crescută a stațiilor de tratare pot conduce la riscul unei supradimensionări și, corespunzător, la costuri de investiție ridicate. Stația de tratare va genera costuri de operare mari, dacă aceste capacități de tratare folosite în exces nu se folosesc pentru satisfacerea cererilor consumatorilor prognozați.

6.3.2. Timp de implementare

6.3.2.1 Alimentarea cu apă

Fazele următoare au fost alese în concordanță cu termenii stabiliți în SOP și tratatul de aderare. Timpul de rezolvare (2007 to 2037) rezultă din Termenii de Referință, avându-se în vedere că se așteaptă semnătura pentru Memorandumul Financiar, cel mai devreme la sfârșitul anului 2008.

Faza 1 (2008 – 2010)

Faza 1 stabilește condițiile preliminare pentru o serie întreagă de măsuri. Activitățile trebuie corelate cu măsurile pentru capacități, din partea operatorilor.

- La îmbunătățirea documentațiilor privind activele sistemelor de apă, rețelele constituie cea mai importantă sarcină. Această documentație este obligatorie pentru dezvoltarea unei strategii de reducere a pierderilor, conduce la modelarea și simularea unor rețele și extinderea priorităților pentru intervenții, înainte de restructurarea și sectorizarea rețelelor.
- Creșterea în cea mai mare parte a contorizării consumurilor casnice și industriale.
- Protejarea surselor de apă, urmărirea producției și calității apelor, împreună cu R.A. Apele Române.
- Modificarea sau modernizarea facilităților de tratare, pentru a corespunde turbidității și proceselor de oxidare.
- Începerea extinderii rețelelor pentru localitățile din zonele primare și secundare, în scopul realizării conectărilor (extinderi în Faza 1b).
- Proiect de extindere a alimentării cu apă în zonele rurale și alimentării descentralizate, pentru corelarea cu standardele de calitate, pentru alimentarea marilor aglomerări (extinderi în Faza 1b)
- Îmbunătățiri ale alimentărilor cu apă pentru aglomerări cu mai puțin de 10.000 locuitori (proces de oxidare), aglomerări cu populații între 10.000 și 100.000 locuitori (proces de oxidare și turbiditate) și pentru aglomerări cu peste 100.000 locuitori (oxidări, amoniu, aluminiu, pesticide, fier, mangan).

Faza 1b (2011-2015)

Faza 1b reprezintă continuarea pe larg a Fazei 1a. Cele stabilite în Faza 1a urmează a fi consolidate și, eventual, a se lua măsuri corective, conform ultimelor constatări. Network losses are under control and increased service levels are achieved as far as water quality and connection rates are concerned.

- Continuarea extinderii rețelelor pentru localitățile din zonele primare și secundare pentru realizarea conectărilor. (se poate extinde în Faza 2).
- Proiect de extindere a alimentării în zonele rurale și a alimentării descentralizate, pentru realizarea standardelor de calitate pentru marile aglomerări.
- Extinderea capacităților stațiilor de epurare a apelor pentru a corespunde cerințelor crescute privind tratarea apelor până în 2015. Aceste aspecte se referă la parametrii pentru: amoniu, nitrați, turbiditate, aluminiu, fier, plumb, cadmiu și pesticide în cazul aglomerărilor cu mai puțin de 10.000 locuitori și pentru: amoniu, nitrați, aluminiu, fier, plumb, cadmiu, pesticide și mangan în cazul aglomerărilor cu populații între 10.000 și 100.000 locuitori.
- Îmbunătățirea serviciilor de apă în zonele cu pronunțat caracter rural, într-o modalitate predominant descentralizată.

Faza 2 (2016 – 2025)

Faza 2 descrie sistemele de alimentare care sunt dezvoltate, considerând standardele de extindere a alimentării (desfășurarea permanentă a alimentării la un nivel calitativ ridicat). Stabilirea unor modalități tehnice și comerciale permit extinderea serviciilor în zonele din avânt. Creșterea capacităților poate fi valabilă doar după o reducere substanțială a pierderilor. La ceșterea ratelor de conectare se va ajunge printr-o extindere în zonele rurale, atât prin centralizare, cât și descentralizare.

- Continuarea extinderii rețelei în localitățile din zonele primare și secundare pentru realizarea conectărilor (se poate extinde în Faza 2).
- Detectarea pierderilor va conduce la realizarea economiilor.
- Proiect de extindere a alimentării cu apă în zonele rurale prin alimentare descentralizată, pentru respectarea standardelor de calitate în cazul marilor aglomerări.
- Extinderea capacității stațiilor de tratare a apei pentru a corespunde cerințelor crescute de tratare a apei necesare a fi realizate până în 2015. Acest aspect se referă la parametrii pentru: amoniu, nitrați, turbiditate, aluminiu, fier, plumb, cadmiu și pesticide în aglomerări cu mai puțin de 10.000 locuitori; și amoniu, nitrați, aluminiu, fier, plumb, cadmiu, pesticide și mangan în cazul aglomerărilor cu populații între 10.000 și 100.000 locuitori.
- Îmbunătățirea serviciilor de apă în zonele cu pronunțat caracter rural prin modalitatea predominant descentralizată.

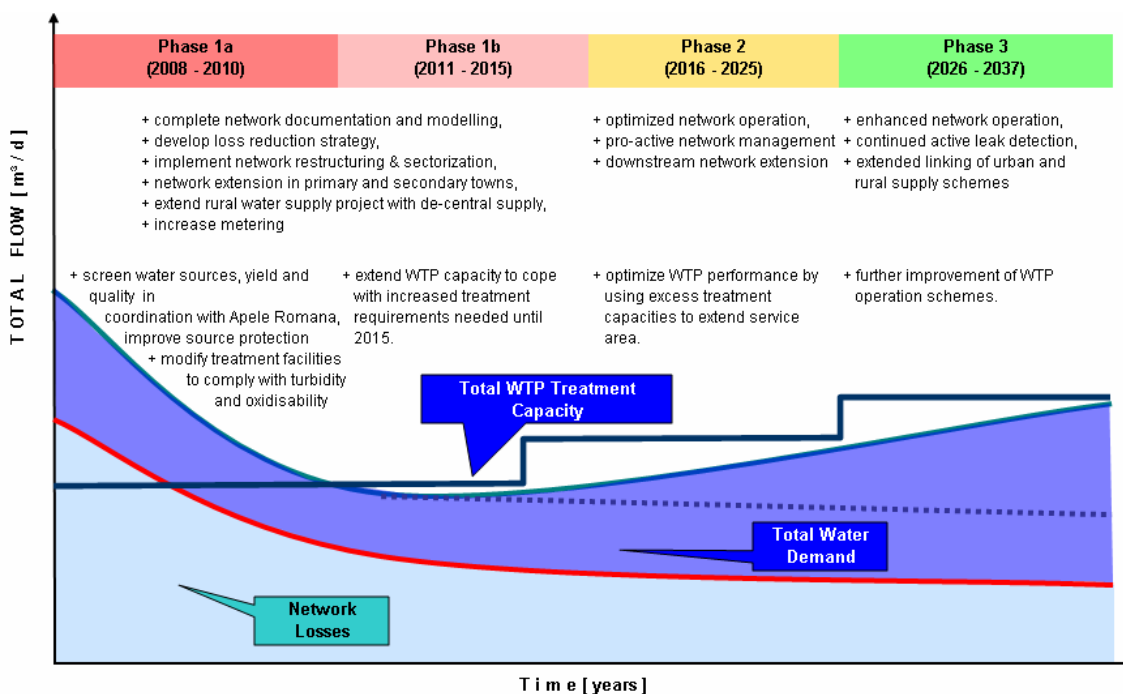
Faza 3 (2026 – 2037)

Companii moderne de operare furnizează categoriile de servicii, odată

cu asigurarea conservării complete a apei și protecției resurselor.

Extinderea continuă a serviciilor în sectorul de alimentare cu apă în zonele rurale îndepărtate va rămâne una din responsabilitățile operatorilor.

- Operațiuni în rețele, în scopul întreținerii și reparațiilor.
- Detectarea pierderilor va menține la un nivel scăzut pierderile justificate în rețele.
- Integrarea în sistemele de alimentare urbană și rurală, acolo unde se justifică din punct de vedere tehnic.
- Adaptarea facilităților privind tratarea apei pentru toate categoriile de aglomerări și sistemele descentralizate, corespunzător standardelor privind capacitățile și tratarea apelor, ca răspuns la cele mai recente cerințe.

Schita Nr. 6-3 - Etapizarea Alimetării cu Apă

6.3.2.2 Depozitarea și Tratarea Apelor Uzate

Ratele de conectare și tratarea cantităților respective de ape uzate devin foarte atractive din punct de vedere investițional, dacă se iau în considerație măsurile privind alimentarea cu apă descrise mai înainte. Ca urmare, s-au ales perioadele acceptate de tranziție pentru ca situațiile să fie mai puțin severe.

Această ordine relevă încă o dată faptul că serviciile bune pentru ape uzate pot fi furnizate doar dacă satisfac cerințele consumatorilor, acest lucru fiind necesar pentru corespondența cu standardele crescute privind colectarea și tratarea apei. Ordinea fazelor în contextul angajamentelor la nivel național și respectarea termenilor sunt prezentate mai jos.

Faza 1 (2008 – 2015)

In correspondence to the described Phase 1a in the water supply sector the Phase 1 aims at preparing the ground for the necessary improvements.

- Îmbunătățirea documentației pentru toate activele ce au legătură cu drenarea apelor pluviale și celor uzate și pentru managementul apelor poluate. Această documentație este esențială în vederea determinării priorităților reducerea infiltrațiilor și stabilirea măsurilor pentru realizarea de îmbunătățirii rețelelor.
- Reducerea substanțială a infiltrațiilor.
- Extinderea rețelei de canalizare în zonele cu populație densă și corelarea cu cerințele POS până la 2010/13/15, ratele de conectare.
- Operațiile ce țin de stațiile de tratare a apelor uzate după reducerea semnificativă a infiltrațiilor, corespunzător perioadelor de tranziție acceptate.
- Dezvoltarea inventarului poluatorilor, în ceea ce privește consumatorii industriali.

Faza 2 (2016 – 2025)

În Faza 2 operatorul va acționa pe baza unei experiențe valoroase în legătură cu schemele de tratare și canalizare a apelor uzate. Aceste cunoștințe vor crea posibilitatea de extindere în aglomerările de ordin secundar pentru a îmbunătăți aria de servicii.

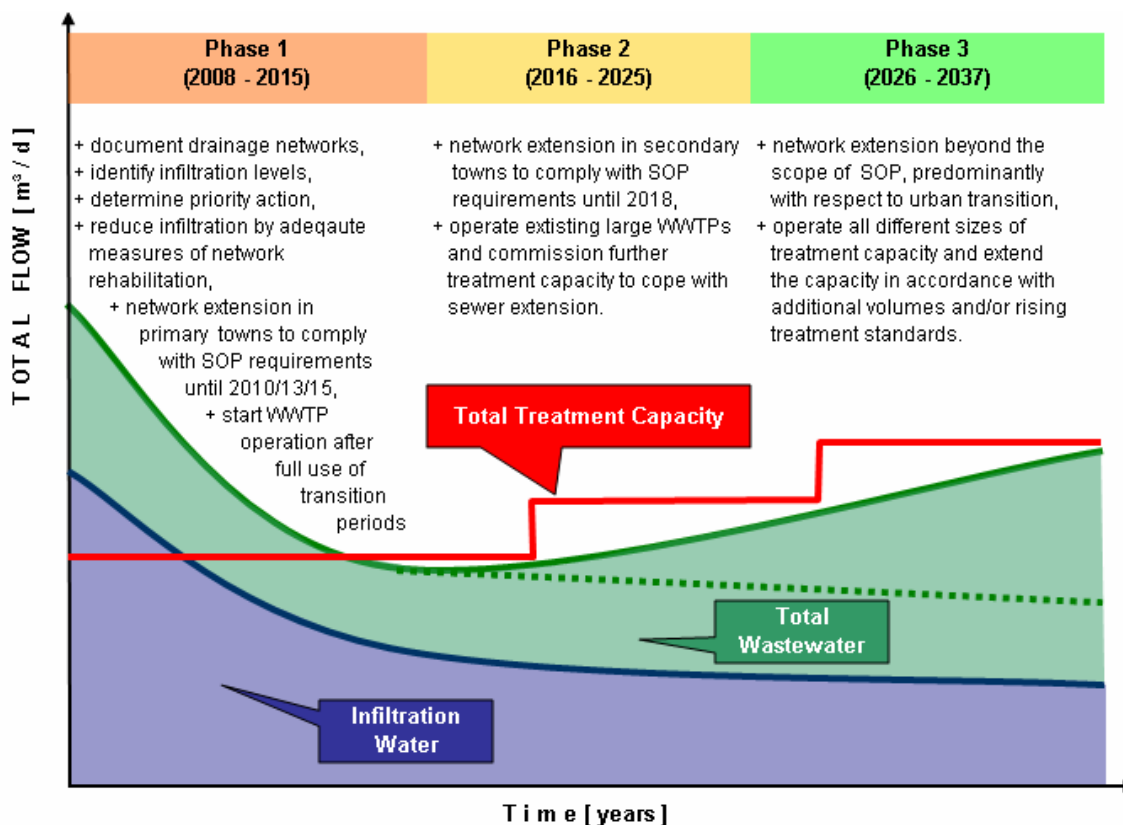
- Extinderea rețelei de canalizare în localitățile de ordin secundar, pentru corelarea cu cerințele POS, până în 2018.
- Operarea cu noi stații de tratare a apelor uzate, de capacitate mai mică, suplimentar față de schemele de la faza 1.
- Menținerea unui inventar al poluatorilor prezentată în faza 1 pentru protecția facilităților de tratare a apelor uzate.

Faza 3 (2026 – 2037)

Companiile moderne de operare în sectorul de apă furnizează servicii de calitate, în același timp asigurând conservarea și protecția totală contra agenților poluanți. Extinderea continuă a serviciilor de canalizare a apelor uzate va constitui una din responsabilitățile operatorilor.

- Extinderea rețelelor de canalizare în localitățile mici, în afară de cerințele la nivel național.
- Operarea stațiilor noi de tratare a apelor uzate, ca un plus față de schemele de la faza 1.
- Asigurarea posibilităților pentru a se putea răspunde standardelor crescute privind tratarea apelor.
- Menținerea unui inventar al poluatorilor dezvoltat în faza 1 pentru a asigura protecția facilităților de tratare a apelor uzate.

Graficul de mai jos (Figure 6 4) arată secvența în care fiecare fază va evolua. Estimările prezentate în capitolul 3 sugerează o descreștere a debitului la nivelul individual localităților. Aglomerărilor pot prezenta o creștere, ca urmare a măsurilor de extindere.

Schita Nr. 6-4 - Etapizarea Canalizării și Tratării Apelor Uzate

6.3.3. Costul investițional și operațional

Având o imagine cât mai apropiată de obiectivele prezentate mai devreme, rezultă impactul asupra programelor de investiții și costurile operaționale corespunzătoare.

Pe baza prețurilor pe unitate prezentate anterior și diferențelor celor două sectoare – alimentarea cu apă și, respectiv tratarea și sistemele de canalizare a apelor uzate, costurile de investiții au fost calculate pentru un număr de obiective diferit, ca și pentru anul 2015, după cum urmează:

Alimentare cu apă	2008	2010	2015	2020
100% rată conectare (Tratat de Aderare)	35%	41%	100 %	100 %
70% rată conectare (POS)	35%	41%	70 %	100 %

Este evident că această creștere a serviciilor la nivel județean, de la 41% la 100% în 2015, implică mai multe resurse, în ceea ce privește costurile investiționale.

Sunt necesare mai multe trepte pentru a se îndeplini aceste obiective.

Costurile de operare și întreținere derivă din proiectele active (ISPA 2003/RO/16/P/PA/013- 05) pentru a include evaluări privind costurile cu munca, energia și procesele chimice, acestea fiind principalele categorii de cheltuieli.

6.3.3.1 Alimentarea cu apă

Tabelul de mai jos evidențiază cheltuielile Costurile de investiții și operare până în anul 2015 până când alimentarea cu apă trebuie să atingă o rată de conectare de 100% în conformitate cu angajamentele făcute de România în Tratatul de Aderare (protocol 22). De asemenea VAN-ul investiției și al O&M-urilor sunt arătate pentru a elimina orice dubiu privind esalonarea investițiilor de-a lungul timpului.

Schita Nr. 6-5 - Acoperire parțială (70%) Sisteme de alimentare cu apă până în 2015

Alimentare cu Apa		Cost Total	VAN
100% rata conectării (Tratatul de Acces)	Costul Investiției	647.1 Mil. €	489.7 Mil. €
	Costuri de Operare & Intretinere	74.8 Mil. €	62.7 Mil. €

Nota: Rata reducere 5%

Nu au fost considerate costuri pentru înlocuiri și investiții

Notă: Rată reducere 5%

6.3.3.2 Canalizarea și Tratarea Apelor Uzate

Ca și pentru Alimentarea cu apă, tabelul următor evidențiază costurile de investiții și operare corespunzătoare investiției pentru a atinge rata de conectare propusă, în conformitate cu Tratatul de aderare. Termenul limită pentru conformarea cu termenul de colectare a apelor uzate este anul 2018 pentru toate aglomerările cu mai mult de 2000 de locuitori.

Canalizare		Cost Total	VAN
98% rata de colectare (cf. Tratat de Aderare)	Costul Investiției	570.5 Mil. €	453.8 Mil. €
	Costuri de Operare & Intretinere	130.8 Mil. €	101.2 Mil. €

Nota: Rata reducere 5%

Nu au fost considerate costuri pentru înlocuiri și investiții

6.3.4. Concluzii

Județul Mureș deține rate foarte scăzute în ceea ce privește serviciile acceptabile de alimentare cu apă și canalizare, în comparație cu media pe țară. În același timp, în județ există un mare număr de localități cu populații între 2.000 și 10.000 locuitori. Pentru a se putea atinge ratele de conectare în sectorul de canalizare, chiar și localitățile mici trebuie luate în considerare. Aceasta înseamnă că sunt necesare multe investiții pentru județul Mureș.

Pentru a se dezvolta aceste proiecte, în deplină concordanță cu standardele, sunt necesare următoarele măsuri:

- 2007-2009 1. Stabilirea unui Operator Regional, care să dețină toate competențele pentru responsabilitățile privind numeroasele scheme de distribuție a apei, indiferent de contextul regional. Operatorul va beneficia de asistența necesară pentru: a) coordonarea și monitorizarea activității și a contractelor de achiziții, b) dezvoltarea noilor competențe privind serviciile oferite consumatorilor și c) observarea continuă a operaționalității sistemului.
- 2008-2015 2. Dezvoltarea sistemelor de alimentare cu apă, mai întâi în localitățile cu prioritate. O cotă ridicată a priorității este dată de costul investițional specific scăzut și parametri ridicați parametrii non-monetari. În mod obișnuit, aceste localități au un

- număr important de locuitori și, în prezent, o rată scăzută de conectare în ceea ce privește serviciile de alimentare cu apă.
- 2008-2015 3. Reabilitarea rețelelor existente de distribuție pentru reducerea pierderilor, controlul costurilor operaționale și crearea unor capacități mărite pentru extinderi viitoare în așezările învecinate.
- 2009-2010 4. Îmbunătățirea facilităților de tratare a apei, corespunzător unor standarde ridicate.
- 2008-2015 5. Reabilitarea sistemelor de canalizare pentru reducerea infiltrațiilor.
- 2010-2013 6. Extinderea schemelor de canalizare în localitățile de mărime medie.
- 2011-2013 7. Reabilitarea/ Reînnoirea facilităților de tratare a apelor uzate pentru localitățile de mărime medie > 10.000 P.E.
- 2014-2015 8. Extinderea schemelor de canalizare pentru localitățile mici.
- 2014-2015 9. Asigurarea facilităților de tratare a apelor uzate la standarde maxime de calitate.
- 2014-2018 10. Extinderea schemelor de canalizare pentru a corespunde cu dezvoltarea dorită a ratelor de conectare și asigurarea capacităților corespunzătoare de tratare a apei.
- 2014-2018 11. Asigurarea facilităților de tratare a apelor uzate pentru localitățile mici > 2.000 P.E. Un important număr de localități cu mai puțin de 2.000 de locuitori trebuie prevăzute pentru conectarea la sistemele de canalizare a apelor uzate, în vederea corelării cu obiectivele la nivel național. Cele mai mici localități vor fi, în general, dotate cu rețele de canalizare locale și facilități de tratare a apelor de capacitate redusă.

Toate cerințele la nivel de județ vor fi realizate până în 2018. Oricum, în afară de această dată, procedurile de întreținere și operare vor impune înlocuirea echipamentelor și secțiunilor de conducte, modernizarea stațiilor și activităților, conform prevederilor legislative actualizate.